

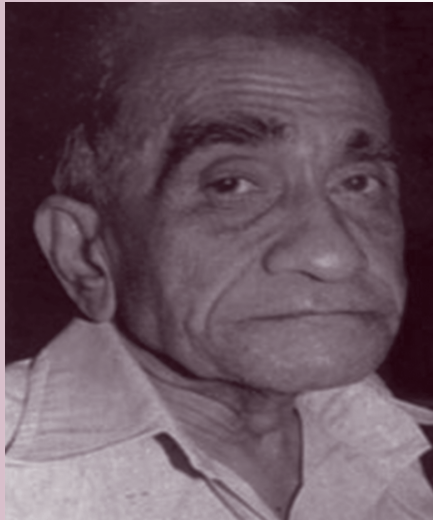
ඊ.බී. සේනානායක (1913-1985)

ගුණතිලක බණ්ඩාර සේනානායක 1913 ජූලි මස 13 වැනි දින මුල්ලේරියාවේ දී උපත ලැබුවේ, පිරිමි දරුවන් සිවුදෙනෙකුගෙන් යුතු පවුලක බාලයා ලෙස ය.

ඔහු කොළඹ ග්‍රැන්ඩ්පාස්හි ශාන්ත ජෝසප් විද්‍යාලයෙන් මූලික අධ්‍යාපනය ලබා, ද්විතීය අධ්‍යාපනය සඳහා කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයට ඇතුළත් කරනු ලැබීය. එහෙත් ආර්ථික දුෂ්කරතා හේතු කොට ගෙන, දාහතරවැනි වියේ දී ඔහුට පාසල් අධ්‍යාපනය අතහැර දමන්නට සිදු විය.

ඉනික්බිතිව, ඔහු අධ්‍යාපනය ලැබුවේ ස්වෝත්සාහයෙනි. වයස අවුරුදු දහඅටක් පමණ වන විට, කොළඹ මහජන පුස්තකාලය ඇසුරු කරන්නට පුරුදු වූ ඊ.බී. සේනානායක, එහි දී දහස් ගණනක් වූ ඉංගිරිසි සහ සිංහල පොතපත කියවන්නට වූයේ ය. තමාගේ විශ්වවිද්‍යාලය එය විණැයි ඔහු පසු කලෙක කියා සිටියේ ය.

වයස අවුරුදු දහනමයේ දී පුවත්පත්වලට කෙටිකතා ලිවීම අරඹන ලද වුව ද, ඔහුගේ එක දු කතාවක්වත් කිසිදු පුවත්පතක පළ නොවීය. ඔහුගේ කෙටිකතාවක් තෝරාගෙන මුලින් ම පුවත්පතක පළ කරන ලද්දේ, එවකට දිනමිණ පත්ති ප්‍රධාන කතුවරයා ව සිටි මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ විසිනි.

මෙම තරුණයාගේ ලේඛන කුසලතා ව මැනවින් වටහාගත් වික්‍රමසිංහ, ඔහුට ලේක්හවුසියෙහි පුවත්පත් කලාවේදියකු හැටියට රැකියාවක් ලබා දුන්නේය. කලක් දිනමිණ පුවත්පතේ උපකතුවරයකු ලෙස කටයුතු කළ ඊ.බී. සේනානායක සිංහල බෞද්ධයා පුවත්පතෙහි ද වැඩ කළේ ය. ලේක්හවුසිය අතහැර ගොස් අවිවාහකයකු වූ එතුමා ස්වකීය ජීවිත කාලය ම සාහිත්‍ය කටයුතු උදෙසා යෙදවීය. ඊ.බී. සේනානායකගේ මුල් ම සාහිත්‍ය කෘතිය වූයේ, 1945 දී පළ කරන ලද “දුප්පතූන් නැති ලෝකය” යි.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

ර්ලඟ වසරේ දී ඔහුගේ දෙවැනි කෙටිකතා පොත වන “පළිගැනීම” නිකුත් විය. එම කෘතියෙහි එක් විශේෂත්වයක් වූයේ, කෙටිකතා අතර පළ කරන ලද නිදහස් හෙවත් නිසදැස් පද්‍ය ය. සිංහල පද්‍ය සාහිත්‍යයේ නිසදැස් යුගය ආරම්භ වූයේ එම පද්‍යයන්ගෙන් බැවි, අවිච්චිත ව පිළිගැනේ. අඩසියයක් පමණ වූ ඔහුගේ කෘතීන් අතර මේධා, වාරුමුඛ, වරදක්ත, අවරහිර වැනි නවකතා ද දැල් කවුළුව, විදිමි ආදී කොටගත් කාව්‍ය කෘතීන් ද දුප්පතුන් නැති ලෝකය, පළිගැනීම, මිතුරිය වැනි කෙටිකතා සංග්‍රහ ද, විනිවිදිමි අදුර වැනි ස්වයංලිඛිත ආත්ම කතාව ද විශේෂ කොට දැක්විය හැකි ය.

ක්‍රමයෙන් ඇස් පෙනීම දුර්වල ව ගොස් අවසානයේ දී පූර්ණ අන්ධභාවයට පත් වුව ද, ජී. බී. සේනානායක ස්වකීය ලේඛන කටයුතු අත්හළේ නැත. ඔහුගේ පොතපත අතරින් විස්සක් පමණ වූ සාහිත්‍ය කෘතීන් ලියන ලද්දේ, එකී අන්ධභාවය තුළ දී ය. ඔහුගේ අවසාන ලේඛනය සේ සැලකෙන ‘රාත්‍රිය’ යන හිසින් වූ කවි පෙළ ලියා ඇත්තේ, මරණයට පැය පහකට කලින්.

ජී.බී. සේනානායකගෙන් සිදු වූ සාහිත්‍ය මෙහෙවර වඩාත් ඉස්මතු වන්නේ කෙටිකතාව හා පද්‍යය යන ක්ෂේත්‍ර තුළ ය. සිංහල කෙටිකතාව වඩාත් සුගම සුඛනමය මාර්ගයකට පත් කිරීමට ප්‍රෝත්සාහී වූ ලේඛකයන් අතර ඔහුට හිමි වන්නේ අද්විතීය තැනකි. ජී.බී. සේනානායක බටහිර සාහිත්‍යයේ බොහෝ පොතපත ඇසුරු කළ අතර ඔහුගේ කෙටිකතා කෙරෙහි වඩාත් ම බලපා ඇත්තේ, ගී ද මෝපසාං නමැති ප්‍රංශ ලේඛකයාගේ කෘතීන් බැවි විචාරකයෝ පෙන්වා දෙති. එසේ ම, වර්තමාන සිංහල පද්‍යයේ

නව නිදහස් රීතියේ පුරෝගාමියා හැටියට ද පිළිගැනෙනුයේ ජී.බී. සේනානායක ය. ඕමාර් බයියාම් නමැති පර්සියානු ලේඛකයාගේ සුප්‍රකට රුබයියාටි කාව්‍යය ද ඔහු විසින් සිංහලට නගන ලද්දේ, යටකී නිසදැස් හෙවත් නිදහස් පැදි රීතියෙනි. ඔහු විසින් ලියන ලද නවකතා සංඛ්‍යාව අතර මේධා, වාරුමුඛ සහ වරදක්ත යන කෘතීන් තුන පාඨක විචාරක දෙපාර්ශවයේ ම නොමඳ අවධානයට සහ ප්‍රශංසාවට බඳුන් විය. මෙම නවකතා ත්‍රිත්වය ම සර්වකාලීන වූ තේමාවන් මත පදනම් වූ සුවිශේෂ සාහිත්‍ය කෘතීන් සේ සලකනු ලැබේ.

සිංහල සාහිත්‍ය විෂයයට ඔහු විසින් කරන ලද සම්ප්‍රදානයන් අතර, සාහිත්‍ය සේසත්, සාහිත්‍ය විග්‍රහය සහ සාහිත්‍ය ධර්මතාව යන කෘතීන් ද, සාහිත්‍ය දර්ශන සිතුවිලි යන හිසින් අන්ධභාවයට පැමිණීමෙන් පසු ව ලියන ලද කෘතිය ද විශේෂ සම්භාවනාවට පාත්‍ර වෙයි.

ලේඛන කලාවෙහි විවිධ කුසලතා ගෙන හැර පෑ ජී.බී. සේනානායකගේ කෘතීන් අතර මල් කුමාරි, හාල්මැස්සා, රත්හඳුන් රූපය, හීනය, අඹකතාව, මහලෝහයා යන සුරංගනා කතා ද ඇති බැවි අමතක කරනු නොයෙදෙයි.

එසේ ම, මගේ සිතූම් පැතුම්, මම එදා සහ අද යන චරිතාපදාන කෘතීන් ද, නවකතා කලාව, බටහිර ශ්‍රේෂ්ඨ නවකතා, විචාර ප්‍රවේශය යන ශාස්ත්‍රීය කෘතීන්ද, රළ බිඳුම, මලපුඬුව, කැකැරිල්ල, මුදුපාණි, කෙලෙස් සයුර, එකට එක යන නවකතා ද ඇත බැලුම, ගමන, නැටුම යන කෙටිකතා ද, ජී.බී. සේනානායකගේ අවශේෂ නිර්මාණයෝ වෙති.

මෙහි දී “වෙසක් පහන” යන හිසින් එන කෙටිකතාව උපුටා ගන්නා ලද්දේ 1945 වසරේ දී පළ වූ ජී.බී. සේනානායකගේ “දුප්පතුන් නැති ලෝකය” නමැති කෙටිකතා සංග්‍රහයෙනි.

මෙහි කියවෙන්නේ, වෙසක් පහනක් පිළිබඳ පුවතකි. කතාව කියන බාල සොහොයුරා, සිය අයියා විසින් සාදනු ලබන වෙසක් කුඩුව දෙස බලා සිටින්නේ ඉමහත් උනන්දුවෙනි. දෙදෙනාගේ ම බාල නැගණිය තුළ ඇති උනන්දුව හා කුතුහලය ඊට ද වැඩි ය. කතාව අවසන් වන්නේ,

කථකයා වන බාල සොහොයුරා අතින් වෙසක් පහන ගිනි ගැනීමත්, ඒ හේතු කොට ගෙන ම, අයියාගේ අත පිළිස්සීමත් පිළිබඳ සිද්ධියකිනි. කතුවරයා එකී සිද්ධි පෙළ මනාව ගළපමින් දරුවන්ගේ ලෝකය සිත්තම් කරන ආකාරය ද, මේ දරුවන් එකිනෙකා අතර වන ආදර කරුණාව තියුණු ආකාරයෙන් විවරණය කොට දැක්වීම නිසා ම මේ කෙටිකතාව පාඨකයා තුළ වමන්කාරය දනවන අපූර්ව නිර්මාණයක් බවට පත් වී ඇත.

විශාල අට පට්ටම් කුඩුවක් සෑදීමේ අදහස පළමුවෙන් ඇති වූයේ අයියාගේ සිතෙහි ය. එවැනි වෙසක් පහනක් සෑදීමට අම්මා අනුබල නුදුන් නමුත් නංගීන් මමත් අයියා ඊට මෙහෙයවූවෙමු.

අයියා උණ කැබැල්ලක් ගෙනවුත් පහනෙහි මැද කුඩුව සාදන්නට වූයේ ය. ඔහු ගෙයි කෑම කන සාලයේ මේසය අසල බිම කඩදාසියක් එලා හිඳගෙන උණ කැබැල්ල පලා සිහින් පතුරු වලට ඉරන්ට විය. එකල අයියා වයසින් අවුරුදු දහහතරක් පමණ ද නංගී හයක් පමණ ද මම හතක් පමණ ද වීමු. උණ කැබලි එක් කොට අට පට්ටම් කුඩුවක් සාදන සැටි නංගී හෝ මම හෝ නොදැන සිටියෙමි. එහෙයින් අයියා උණ කැබැල්ල පතුරු වලට ඉරන සැටි අප බලා සිටියේ ඔහු විස්මය උපදවන දෙයක් කරනු බලා සිටින්නාක් මෙනි.

ඔහු පහන සාදන සැටි බලා සිටින නංගීන් මාත් අතර නොයෙක් විට කලහ ඇති විය. අයියා සැස මට්ටම් කොට පසකින් තබන උණ පතුරු ඔහු ළඟින් හිඳ සිටි මම මා අසලින් තබා ගනිමි. ඔහු කපන උණ පතුරු මා ළඟින් තබා ගැනීම නංගීට රුචි නොවීය. අයියා සැස පසක තැබූ උණ පතුරක් මා දකින්නට පෙර නංගී තම දෙකකුල යටට

කොට සඟවා ගත්තාය. මා අසල බිම හිඳ සිටි ඇ මා පතුරු දකිතිසි සැකයෙන් තමා හැඳ සිටි ගවුමෙන් දෙකකුල් වසා ගැනීමට එය බිම විදහන්නට විය. ඇය තම දෙකකුල් වසා ගැනීමට තැත් කරන සැටි මගේ සැකයට හේතු විය. ඇ උණ පතුරක් සඟවා ගන්නට ඇතැයි මට සිතීම. පතුරක කොනක් ඇයගේ දෙදණ අතරින් මැත් වී තිබෙනු මා දුටුවේ එවිට ය. මම එය ඇඳ දා අසලින් තබා ගනිමි. නැගණියගේ රත් පැහැති සිඟිති මුවෙහි යටි තොල කෝපයෙන් දික් විය. ඇයගේ නෙත් යුවළට කඳුළු පිරෙන්නා මට පෙනිණ.

සිත ද ඇස ද එකසේ යොදා සිටි අයියා නංගී උණ පතුර සඟවා ගත් සැටි හෝ මා එය උදුරා ගත් සැටි හෝ නුදුටුවේ ය. නංගීගේ දෙනෙතට පිරුණු කඳුළු ක්‍රමයෙන් කොපුල් ඔස්සේ පහතට බසින්නට විය. දෙනෙතින් කඳුළු වැගිරීම සොහොයුරියගේ කෝපය වැඩි වීමට හේතු විය. ඇ තමා හිඳ සිටි තැනින් නැගිට මා පිටිපසට අවුත් මගේ හිසට දැඩි සේ පහරක් ගසා ගෙට දිව ගියා ය. අම්මා මට බැණ ඇය සනසනු මට ඇසිණ.

අයියා උණ පතුරු එක් කොට විශාල සම සතරැස් රාමු සයක් සාදා ඒවා එක් කොට

බැඳීමෙන් අට පට්ටම් කුඩුවක් සැදුවේ ය. එය විශාල කුඩුවකි. එය සාදන ලද්දේ කුඩා කුඩු විස්සක් ඇති විශාල පහනක මැද කුඩුව වශයෙනි. එය සාලයේ පිහිටි කෑම කන මේසය පමණ උස් විය. අයියා එය මේසය අසලින් ගෙන ගොස් කෑම කන සාලය ද ගෙයි මැද සාලය ද අසල පිහිටි බෝක්කුව යට තැබුවේ ය. කුඩුව එහි තැබූ ඔහු දිගහැරී එල්ලෙන තම කම්සයේ අතකින් නළලෙහි ඩහදිය බිඳ පිස දමමින් යළිත් මේසය කරා අවුත් කුඩුව දෙස බැලුවේ ය. නළලට වැටුණු දික් වූ කෙස් රොදකින් ද, එකිනෙකට තද වූ දෙනොලින් ද දෙනෙන වෙහෙස වීමෙන් දෝ රැළි කොට ගත් දෙබැමින් ද යුතුව ඔහු කුඩුව දෙස බැලුවේ බොහෝ කලක් වෙහෙස ගෙන නෙළා නිම කළ ප්‍රතිමාවක් දෙස බලන ප්‍රතිමා ශිල්පියකු මෙනැයි මට සිතේ.

නංගී මුළුතැන් ගෙට දිව ගොස් අම්මා කැඳවාගෙන ආවාය.

අයියා වෙසක් කුඩුව සාදා නිම කරන තෙක් නංගීත් මාත් බලා සිටියේ නොඉවසිල්ලෙනි. ඔහු ශාඛා කුඩු සඳහා පතුරු බදින සැටි ද ඒවා සැස මට්ටම් කරන සැටි ද බලා සිටි මට ඔහු සැහෙන පමණ ඉක්මන් නොවේ යැයි සිතීම.

මැද කුඩුව වටේ එල්ලීමට කුඩා කුඩු හතරක් ද ඒ කුඩු වටේ එල්ලීමට ඊටත් කුඩා කුඩු දහයක් ද සාදන ලදී.

පොල් අතුවලින් හෙවුණු විශාල මඩුවක් අපේ ගෙයි වත්තේ වී ය. එය සාදන ලද්දේ ප්‍රධාන වශයෙන් ම අප පාඨශාලාවට ගෙන යන බක්කි කරත්තය තැබීම සඳහා ය. එහෙත් බක්කි කරත්තය හැරෙන්නට, කැටුණු හාන්සි පුටුවක් හා සෝපාවක් ද ලී දඬු ගොඩක් එහි විය.

මැද කුඩුවට අතු සවි කළ විට එය ගෙයින් එළියට ගත නොහැකි වන තරම් විශාල

වන හෙයින් අයියා අතු බැඳීමට එය වත්තේ පිහිටි මඩුවට ගෙන ගියේය. ඔහු මඩුවෙහි පැදුරක් එළා කුඩුව එහි තබාගෙන ඊට අතු බදින්නට විය.

කුඩුවට අතු බැඳීම සඳහා අයියා ඇතැම් විට එය තුළට බැස්සේය. ඔහු උසින් මට අඟල් දහයකට වඩා ඇති නොවුව ද ඔහුට ඇතුළට බැස සිටිය හැකි වන තරම් කුඩුව විශාල වීම අපේ ප්‍රීතියට හේතු විය.

කුඩුවල කඩදාසි ඇලවීමෙන් පසු එහි ඇලවීමට බික්කු සෑදීම ආරම්භ කරන ලදී. බික්කු සාදනු ලබන්නේ සතරැස් කොට කැපූ කුඩා කඩදාසි කැබලි වල කොන් දෙකක් නවා එක් කළ තැනු කුඩා සරුවපිත්තල කැබැල්ල ඇලවීමෙනි. මෙය අපට පහසුවෙන් ම කළ හැකි කාර්යක් වූ හෙයින් බික්කු සෑදීම අප දෙදෙනාට භාර කරන ලදී.

අපි පැය කීපයක් සහයෝගයෙන් වැඩ කළෙමු. නංගී සන්ධ්‍යාවෙහි මුහුණ සෝදා එහි පියරු තවරාගෙන වටේ රැළි ඇල්ලූ අලුත් ගවුමක් හැඳ බික්කු සෑදීමට මා අසලින් හිඳ ගත්තා ය. ඇගේ අලුත් ගවුම දැක මා තුළ උපන් ඊර්ෂ්‍යාවක් නිසා දෝ ඇය කෝප කරවීමට මට සිතීම.

මම අලවමින් සිටි කඩදාසි කැබැල්ල පසකින් තබා නහය රැළි ගස්වා “හරි ගඳයි” කීවෙමි. පියරු තවරා තිබුණු මුහුණ මා දෙසට හරවා නංගී විමසුම් සහිතව බැලුවා ය.

“පියරු දැම්මට මුහුණේ ගඳ යනවාදැ?” යි මම කීවෙමි. නැගණියගේ සිහිති මුහුණ කෝපයෙන් ඇඳ විය.

“කටේ හැටි කිරි අප්පුගෙ හොමු කට වගෙයි” මම කීමි.

ඇ තමා හිඳ ගත් තැනින් පැන අවුත් මට පහරක් ගැසුවා ය. මම ද ඇයට පහරක් ගැසුවෙමි. ඇ මගේ දෙවුරෙහි එල්ලී

මගේ මුහුණ පතුරු ගහන්නට වූයෙන් අපි දෙදෙනා බිම පෙරලෙමින් පොර අල්ලන්ට විමු. සාදා පසක ගොඩ ගසා තිබුණු බික්කු සැදීමට කපා තිබුණු කඩදාසි හා සරුව පිත්තල කොළ ද පොර අල්ලන අපට යටවී පොඩි විය. අප පොර අල්ලන ශබ්දය අසා අයියා ද දිව ආවේ ය. අම්මා කෑ ගසාගෙන එන හඬ අසා අපි දෙදෙනා පොරය නවත්වා මඩුවෙන් පිටතට දිවීමු.

අම්මාගෙන් තැලුම් කා හඬන්ට වූ අපි ආලින්දයේ මුලු දෙකකට විමු. මුල්ලට වී පැයක් පමණ කදුළු පිසීමින් සිටි නංගී සෙමින් මා ළඟට අවුත් “අයියේ කුඩුව බලන්ට යමු” යි කීවා ය.

මම කිසිවක් නොකියා හිඳ සිටි තැනින් නැගිට අම්මා ඇද්දැයි වටපිට බලා නංගී සමඟ මිඳුලට බැස්සෙමි. අයියා අප එළවා ගනිති යි අපි මඩුවට යාමට බිය විමු. ඉතා කුඩා ගෙඩි මුත් ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි ගෙඩි හට නොගන්නා උස්ව වැඩුණු දෙහි ගසක් මඩුව අසල ඇත. හඬ නැගෙහි යි සෙමින් සෙමින් පා තබමින් දෙහි ගස යටට ගිය අපි අයියා විශාල කුඩුව ඉදිරියෙහි හිඳගෙන එහි බික්කු අලවන සැටි බලා සිටියෙමු.

මඩුවෙහි ලන්තැරුමක් එල්ලාගෙන එදින රාත්‍රියෙහි ද අයියා පහන සෑදූ නමුත් අපට මඩුවට යාමට ඉඩ නොදෙන ලදී. අප නින්දට යන විට ද අයියා මඩුවෙහි පහන සෑදීමෙහි යෙදී සිටියේ ය.

නංගීත් මාත් එක ම ඇඳක නිදි කරවීම අම්මාගේ සිරිත විය. “අපේ කුඩුව තරම් ලස්සන කුඩුවක් වෙන කොහේ වත් නෑ නේ ද අයියේ?” යි අඳුරේ යහනෙහි මා අසල වැතිර සිටි නංගී ඇසුවාය.

“ඔව්, නංගී අපේ කුඩුව තරම් ලස්සන කුඩුවක් නැහැ” යි නිදා ගැනීමට ඇස් පියා ගනිමින් මම පිළිතුරු දුන්නෙමි.

පසු දින වෙසක් පොහෝ දිනය විය. එදින අම්මා වෙනදාට වඩා උදෑසනින් අප අවදි කළාය. අම්මා අප අවදි කරත් ම ගමේ පන්සලෙහි වයන බෙර හඬ අපට ඇසිණ. වෙසක් පහන් එල්ලීමෙන් ද කොඩි වැල් හා ගොක් රැහැන් ඇදීමෙන් ද ගම මුළුල්ලම සරසා ඇතැයි මට සිතුවෙණි. අප දෙදෙනා ඇඳෙන් නැගිටි සැටියේ ම පහන බැලීමට මඩුවට දිවූ නමුත් විශාල කුඩුව ද කුඩා කුඩු ද එක්තැන් කොට නොතිබිණ.

වෙසක් පහන එල්ලීමට මහා මාර්ග යට ගෙන එන ලදී. අපේ ගෙදර මෙහෙකරුවෙක් වූ කිරා උස තරුණයෙකි. විශාල කුඩුව මඩුවෙන් ගෙන එන ලද්දේ ඔහු විසිනි. කුඩා කුඩු කිරාත් අයියාත් කීප ගමනකින් මාර්ගයට ගෙන ආහ. විශාල කුඩුවෙහි අතු සතරෙහි කුඩා කුඩු සතර ද ඒවායේ අතුවල ඊටත් කුඩා කුඩු ද එල්ලන ලදී. පහන බැලීමට ආ කොල්ලන්ට ද කෙල්ලන්ට ද ඊට අත තැබීමට ඉඩ නොදී ම නංගීගේත් මගේත් විශේෂ කාර්ය විය.

පෙර දින රාත්‍රියෙහි කිරා විසින් මාර්ගය අයින් උස උණ ගසක් සිටවා තිබුණේ ය. මාර්ගයෙහි විශාල කොටසක් වසාගෙන තිබුණු කුඩු සමූහයකින් යුත් වෙසක් පහන උණ ගසෙහි කෙළවර දවටන ලද ලණුවකින් උඩට ඇඳ එල්ලන ලදී.

දිලිසෙන සරුව පිත්තල කැබලි වලින් ද සුළං වැදී සර සර යන හඬ නගමින් ඔවුනොවුන් වැළඳ ගන්නා සුදු කඩදාසි පට්ටලින් ද යුත් විශාල පහන පැටවුන් විසින් වට කරන ලද විශාල සුදු පක්ෂි ධෙනුචක වැන්නැයි මට සිතිණ. වෙසක් පහන්වල අතුවල එල්ලෙන කුඩා පහන්වලට පැටවුනැ යි කීම සාමාන්‍ය සිරිත හෙයින් කුඩු සමූහය පක්ෂි සමූහයක් වැන්න යන අදහස මගේ සිතෙහි ඇදිණ.

දවස මුළුල්ලේ ම නංගීත් මමත් විටින් විට මාර්ගයට දිව අවුත් අහසෙහි එල්ලෙන පහනෙහි සොන්දර්යය බලා ප්‍රීති විමු.

වෙසක් පහනක සුන්දරත්වය පරිසමාප්තියට පැමිණෙන්නේ එහි ඉටිපන්දම් දැල්වූ විට ය. පහනෙහි ඉටිපන්දම් දැල්විය හැකි වන සේ අඳුරු වැටෙන තෙක් නංගී ද මා ද බලා සිටියේ මහත් නොඉවසිල්ලෙනි.

රාත්‍රී අන්ධකාරය පැතිරෙන්නට විය. මල්තෙල් ගෙන පන්සලට යන්නවුන්ගෙන් මාර්ගය ගැවසුණේ ය. අයියා කිරා ද කැඳවාගෙන පහනෙහි ඉටිපන්දම් දැල්වීමට සැරසුණේ ය. නංගීත් මමත් ආලින්දයෙහි තිබුණු ඉටිපන්දම් මාර්ගයට ගෙන ආවෙමු. කිරා පහන පහනට බැවේ ය. පළමු කොට කුඩුවල ඉටිපන්දම් දැල්වීම ආරම්භ කරන ලද්දේය.

අයියා විශාල කුඩුවෙහි ඉටිපන්දම් දල්වා අතුවල කුඩුවල ද ඉටිපන්දම් දල්වන්නට විය. දැල්වූ ඉටිපන්දමක් අතෙහි ඇතිව සිටි මට කුඩා ම කුඩුවක ඉටිපන්දම් දැල්වීමට සිතුවේ ය. මම අයියාට නොදන්වා කුඩුවක ඉටිපන්දමක් දැල්වුවෙමි. මා තවත් කුඩුවක ඉටිපන්දමක් දැල්වීමට තැත් කරන විට එහි කඩදාසි පටියකට ගිණි ඇවිලිණි. කටින් පිඹ එය නිවීමට මා කළ උත්සාහය සාර්ථක නොවීය. කඩදාසි පටියෙන් කුඩුවට ගිනි ඇවිලුණේ ය. මම බියපත් වී කැගසන්නට වීමි. මට මදක් ඇතින් සිට කිරා ගිනිගත් කුඩුව නිවීමට දිව ආ නමුත් ඔහුට එය වහා කළ නොහැකි විය. ඒ කුඩුවෙන් තවත් කුඩුවකට ගිනි ඇවිලුණේ ය.

එවිට අයියා දිව අවුත් ගිනි ගත් කුඩු සෙසු කුඩු අතරින් වෙන් කිරීමට උත්සහ කළේ ය. අයියා නැඹුරු වී කුඩුවක් මහ කුඩුවේ අත්තකින් ඉවත් කිරීමට තැත් කරන විට ඔහු ඇඳසිටි බැනියමෙහි අතට ගිනි ඇවිලුණේ ය. ඔහු කුඩු අතරින් මෑත් ව අනික් අතින් ගසමින් බැනියම් අත නිවීමට තැත් කළ නමුත් ඔහුට එය නිවා ගන්නට නොහැකි විය. අයියාගේ බැනියමට ගිනි ඇවිලෙනු දැක අප කෑ ගසන ශබ්දය අසා

අම්මාත් තාත්තාත් ගෙයි සිට දිව ආහ. තාත්තා අයියාගේ බැනියම ඉරා ඉවත් කළේ ය. අප අයියාගේ බැනියම් අත නිවීමට තැත් කරන අතර ගිනිගත් කුඩුවකින් ගිනින පැතිරීමෙන් විශාල කුඩුව ද ගිනි ගත්තේ ය. ඊට පසු කුඩු නිවීමට කිසිවෙක් වෙහෙස නොවීය.

අයියාගේ බැනියමට ගිනි ඇවිලුණු විට නංගීත් මාත් ආරම්භ කළ ඇඬුම අපි නොනැවැත්වීමු. අයියාගේ අත පිළිස්සී තිබුණු හෙයින් ඔහු දොස්තර ගෙදරට ගෙන යා යුතු යැයි තාත්තා කීවේය. අත පිළිස්සීම නිසා අයියා මිය යා හැකැයි මා තුළ බියක් ද ශෝකයක් ද ඇති විය. පහනට ගිනි ඇවිලුණේ මා අතින් බව සිහිවීම මගේ ශෝකය තවත් වැඩි වීමට හේතු විය. කිරා අපේ බක්කි කරත්තය මිදුලට ගෙනාවේය. තාත්තා අයියා කරත්තයේ නංවා දොස්තර ගෙදරට ගෙන ගියේ ය.

පහනට ගිනි ඇවිලුණේ මා අතින් බව අම්මා දත් නමුත් ඇ මට බැනීමට නොසිතුවාය. ඇ එසේ නොකළේ බියපත් වී සිටි මා තවත් බිය ගැන්වීම නුසුදුසු යැයි සිතූ හෙනැයි හඟිමි. හඬමින් සිටි නංගී නිශ්ශබ්දව සිටි අම්මාට තුරුලු වී නිදා ගත්තා ය. දොස්තර ගෙදර යයි ගම් වැසියන් කියන ඇපෝතිකර්ගේ ගෙදර පිහිටියේ අප ගෙදරින් සැතැප්ම දෙකකට පමණ ඇතිනි. එහි ගොස් ඒම සාමාන්‍යයෙන් පැයකට වඩා නොයතත් අයියා ආපසු එන තෙක් ආලින්දයේ කණුවකට හේත්තු වී සිටි මට පැය ගණනක් ගතවූවාක් මෙන් දැනිණි. පන්සලේ වයන බෙර හඬ මහත් කරදරයක් විය. බෙර හඬ නැවතුණු විට මාර්ගයෙන් එන හඬ වලට කන් තියුණු කොට යොමු කළෙමි.

කරත්තය පමා වන්නේ අයියා දොස්තර ගෙදරදී මළ හෙයින් නැයි මට සිතීණි. මේ අදහස ඇති වත් ම වියළී තිබුණු මගේ ඇස්

වලට යළිත් කඳුළු නැගිණ. මාර්ගයට කන් යොමු කොට සිටි මම ආලින්දයේ හාන්සි පුටුවේ හිඳ සිටි අම්මා දෙස බැලීමි. ඇ නිකටට අත තබාගෙන නිසලව සිටියා ය.

ගොනකුගේ කර බැඳි ගෙජීජ් හඬක් ඇසෙන්නාක් මෙන් මට දැනිණ. මම වඩාත් වුවමනා කමින් මාර්ගයට කන් යොමු කළෙමි. එය ගෙජීජ් හඬකි. දිවන ගොනෙකුගේ කර බිම ගැටෙන හඬ ද කරත්තයක රෝද පාරේ ගල් උඩින් දිව යන හඬ ද මට ඇසෙන්නට විය. "චං ගොනා" යි කිරා රළු හඬින් හඬගා ගොනාට කෙට්ටෙන් පහරක් ගසන ශබ්දය ඉක්බිති ව ඇසිණ. අයියා මිය යන්ට ඇත යන බිය කරත්තය ළං වෙත්ම මා තුළ දියුණු විය. අයියාගේ මළ කඳ කරත්තයෙහි ගෙන එනු ලැබෙතැයි ද මට සිතියිණ.

අම්මා අයියා කරත්තයෙන් බස්වාගෙන ගෙයි ඇතුළු කාමරයකට ගෙන ගියාය. අයියාගේ අතෙහි වැලමිටෙන් පහත කොටස පුළුන් තබා රෙදි පටකින් වෙලා තිබිණ. මම ගෙට නොගොස් ආලින්දයේ හාන්සි පුටුවේ නිදා සිටි නැගණිය අසල බොහෝ වෙලාවක් හිඳ සිටියෙමි. අයියා මිය යා හැක යන බිය මට සිතීන් පහ කොට ගත නොහැකි විය.

මම හාන්සි පුටුවෙන් නැගිට අයියා සිටි කාමරයට ගියෙමි. කාමරයෙහි විශාල සෝපාවෙහි අයියා වැතිර සිටියේ ය. අම්මා ද සෝපාවෙහි හිඳ ඔහුගේ වෙලා තිබුණු අත තම ඇකයෙහි තබා ගෙන සිටියාය.

"චිංගිරිගෙන් බත් ඉල්ලාගෙන කාලා නිදාගන්න" යි මා කාමරයට ඇතුල් වනු දුටු අම්මා පහත් ස්වරයකින් කීවාය.

ඇ කීවා නොඇසුණාක් මෙන් මම සෙමින් සෙමින් ගොස් ඇයගේ දෙපය ළඟ බිම හිඳ ගත්තෙමි. අයියා විටින් විට කෙදිරිගාන

ශබ්දය ඔහු මිය යා හැක යන බිය මා තුළ තවත් වැඩි කළේය. මම අම්මාගේ කකුල් දෙක වැළඳගෙන මගේ මුහුණ ඇගේ දෙදණ අස්සේ රඳවාගෙන හඬන්නට විමි.

අයියා වෙලා තිබුණු තම අත අම්මාගේ ඇකයෙන් ගෙන මගේ හිස පිරිමදින්නට විය.

"මල්ලි"යි හිස පිරිමදිමින් ඔහු මා ඇමතුවේ ය."මල්ලි කුඩුව පිලිස්සුනාට අඬන්නට එපා. අපි එන අවුරුද්දේ ඔයිටත් ලොකු කුඩුවක් හදමු."

ඔහු මිය යා හැකැ යි මා තුළ වූ බිය ද ශෝකය ද අයියා තම අතෙහි වේදනාවක් ගැන හෝ තමා මිය යන බවක් හෝ නොකියා වෙසක් පහත ගැන කථා කිරීම නිසා දෝ පහ විය.

මිදුලේ දෙල් ගසෙහි බදින ලද ගොනා තම කරෙහි බැඳි ගෙජීජ් සොලවා හිස සලනු මට ඇසිණ. "ටිකක් හිටුයි" කිරා ගොනාට ඇමතුවේ ය. ඒ හාම බෙලෙක් පනිට්ටුවක් කිසිවක හැපී පෙරළන්නේය. මහා මාර්ගයෙහි බල්ලෙක් බුරාගෙන දිවුවේ ය.

දැවී යාමෙන් පසු ඉතිරි වූ කුඩු වේ කළු වූ උණ කැබෙලි කිසි විශාල සතකුගේ ඇට සැකිල්ලක් මෙන් මහා මාර්ගයෙහි පසක තිබෙන සැටි මගේ සිතට නැගිණ. දල්වන්නට පෙර වෙසක් පහත පිලිස්සී ගියේ යයි මා තුළ ශෝකයක් ඇති විය.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. වෙසක් පහන සාර්ථක කෙටිකතාවකි. කෙටි කතා ලක්ෂණ ඇසුරෙන් විමසන්න.
2. වෙසක් පහන කෙටිකතාවෙහි නිරූපණය පිළිබඳව ඔබේ අදහස් දක්වන්න.
3. 'ළමා සිතිවිලි හා ළමා මනස ක්‍රියාකරන අන්දම වෙසක් පහන කෙටි කතාවේ මනාව නිරූපණය කෙරේ' විමසන්න.
4. වෙසක් පහන කෙටිකතාවේ පරිසර වර්ණනා පිළිබඳ ඇගයීමක් කරන්න.
5. රසවත් කෙටිකතාවක් නිර්මාණය කිරීමට එක් සුළු සිදුවීමක් ප්‍රමාණවත් වේ. වෙසක් පහන කෙටි කතාව ඇසුරෙන් මේ කියමන පැහැදිලි කරන්න.